

Hedef

Öğrenciler, yazı yazmanın, ana dil dersinde de iletişim odaklı bir süreç olduğunu deneyimler, hazırladıkları yazıları görsellerle daha güzel ve ilgi çekici hale getirmeyi ve sunmayı öğrenirler. Öğretmen, yönergeleri verirken, okuyucunun kimin olacağını ve etkinliğin sonunda nasıl bir ürün (örneğin, kitap, afiş, video klip vb.) ortaya çıkacağını anlatır. Okuyucu odaklı ve ürün odaklı bu yaklaşım, öğrencilerin yazma motivasyonunu arttırdığı gibi, ürün tasarımı konusunda da motive edecektir. Öğrenciler, sadece öğretmen için değil, gerçek bir okuyucu kitlesi için yazdıklarını bilecekler.

1. Okuyucu Odaklı Yazma: Metnin Olası Okuyucuları Kimler Olabilir

Materyal:
Tercih edilen alternatifte göre
(bkz. sağ taraf).

- Kendi sınıf veya gruptaki diğer öğrenciler: Öğrenciler metinleri (örneğin hikâye, şiir) yazdıktan sonra sırayla birbirlerine okurlar, gerekirse 2–3 okuma turu yapılır.
- Kendi sınıf veya gruptaki diğer öğrenciler için hazırlanan sunum: Belirli bir konu (örneğin köken ülke) hakkında bir power point sunumu ve buna uygun afişler hazırlanabilir.
- Yaşça daha küçük öğrenciler: Büyük öğrenciler, küçük öğrenciler veya evdeki kardeşleri için bir hikâye yazabilir veya kitap hazırlayabilirler.
- Okul dışındaki gerçek okuyucular: Anneler Günü veya Yeni Yıl tebrik kartları hazırlanabilir; köken ülkedeki akraba veya tanıdıklara mektup yazılabilir; ülkenin büyükelçiliğine veya şirketlerine hitaben bilgi edinmek amacıyla yazı yazılabilir.
- Köken ülkedeki bir sınıfla veya yurtdışında ana dil eğitimi gören bir başka sınıfla mektup arkadaşlıkları kurulabilir (mektup veya e-posta yoluyla).
- Okuldaki diğer öğrenciler: Çok dilli duvar gazetesi projesi yapılabilir; ana dilinde yazılan yazılar okul dilinde özet olarak verilir. Seçenek: çok dilli yemek tarifleri veya bir macera kitabı (bkz. Ünite 21'deki öneriler) hazırlanabilir.
- Yetişkinlerle birlikte olunan bir ortam için (okul gösterisi, veli görüşmesi, kültür gecesi vs.): kısa hikâye, skeç, fıkra veya şiirler yazılıp sunulabilir.

2. Yazılı Metinlerin Sunuluş Biçimleri ve Kullanılan Medya

Materyal:
Tercih edilen alternatifte göre
(bkz. sağ taraf).

- Geleneksel yöntem: kompozisyon defterine yazılan yazı (ancak okuyucusu belli olmadığı için pek motive edici değildir).
- Bir konuyla ilgili metinlerin derlenerek kitap haline getirilmesi (tematik derleme): Öğrenciler, tatil maceralarını, fıkraları, yemek tarifleri vb. konularla ilgili yazdıkları yazıları bir araya getirirler. Bir öğrenci kitap kapağını hazırlar, sayfalar birbirine tutturulur veya ciltlenir. Tıpkı kütüphaneden ödünç alınan bir kitap gibi öğrenciler bu kitabı alıp okuyabilirler. (Bkz. Ünite 5.3 ve 5.4.).
- A3 veya daha büyük formatta afiş, poster veya kolajlar hazırlanabilir. Bu, fen veya sosyal derslerinde işlenen konular veya hazırlanan sunumlar için de uygun bir yöntemdir.
- Şiir veya benzer yazıların görsellerle süslenmesi: Yaprak vb. süslemeler veya görseller renkli kâğıda çizilip kesilebilir ve şiirin yazılı olduğu kâğıda yapıştırılır. Tasarım yarışması etkinliği düzenlenebilir.

- Elektronik medya: Ana dilde kısa mesaj (sms) veya e-posta ile yazışmalar yapılabilir.
- Ana dilde elektronik günlükler (blog), sohbet (chat) odaları veya tartışma forumlarına katılım; başka kişi veya sınıfların da katılımıyla ana dilde bir web-sitesinin tasarımı düşünülebilir.

3. Hazırlanan Metinlerin Kullanımına ve Sunumuna İlişkin Başka Öneriler

- Röportaj, podcast veya radyo tiyatrosu gibi ses dosyası olarak hazırlanan sunumlar, video klipleri, power point sunumları ve benzer medya destekli uygulamalar yapılabilir.
- Tiyatro, skeç, dans, rap, şiir veya okuma tiyatrosu gibi sahneye uyarlanan eserler geliştirilebilir.

13

Öğrenci Çalışma Kâğıtlarına (ÇK) İlişkin Ek Bilgiler: ÇK1 ve ÇK2

Hedef

ÇK1 ve ÇK2 Çalışma Kâğıtları, doğrudan öğrenciye verilmek üzere tasarlandı. Yazı yazarken öğrencinin kendi başına çalışması teşvik edilir. Öğrenci, ÇK1 ve ÇK2'ye bakarak yazı yazarken izlemesi gereken adımlarla ilgili somut öneriler bulacaktır. Burada uygulanan yaklaşım, öğrencinin diğer derslerden bildiği çalışma yöntem ve tekniklerle büyük benzerlikler taşımaktadır. Böylece, ana dil dersi ile diğer dersler arasındaki öğrenme yöntem ve stratejileri birbiriyle uyumlu gelişecektir. Çalışma Kâğıtları ÇK1 ve ÇK2, Ünite 8–12 arasında gösterilen didaktik önerileri tamamlayacak niteliktedir, ancak onların yerini tutamaz.

Giriş: Genel Bilgiler

Çalışma Kâğıtlarında kullanılan dil seviyesi 4. sınıf ve üstü öğrencilerin rahat kavrayabilecekleri şekilde hazırlanmıştır. Daha alt sınıflar için sadece belli konuları ele almak ve bunlarla ilgili önceden sözlü açıklamalar yapmak daha doğru olacaktır. Bu yaklaşım, öğrencilerin seviyesine göre, gerekirse daha üst sınıftaki öğrenciler için özellikle ilk dönemde uygulanabilir.

Çalışma Kâğıtları ile ilgili bilgi verirken olabildiğince somut, net ve anlaşılır bilgiler vermek önemlidir. Öğrenciler tek başına çalışırken, sadece daha önce anladıkları ve somut olarak zihinlerinde canlandırabildikleri konuları uygulayabilirler. Çalışma Kâğıtları ile ilgili sözlü açıklamalar yapıldıktan sonra öğrencilere birer nüsha verilir, böylece evde de çalışmaya devam edebilirler. Çalışma Kâğıtlarını aynı anda vermek yerine, ÇK1 ve ÇK2'yi 2–3 hafta aryla gündeme getirmek daha doğru olacaktır.

Çalışma Kâğıtlarında özet olarak verilen birçok konuyla ilgili somut öneri ve ayrıntılı çalışmalar, bu el kitabının çeşitli bölümlerinde (bkz. Ünite 8–12) bulunabilir. Bu etkinliklerin sınıf ortamında yapılması halinde öğrenciler, Çalışma Kâğıtlarını daha kolay anlayacak ve onlardan daha rahat yararlanabilecekler.